

Çiftçilerden kavak ağacı satın alınması işleminde, çiftçi belgesinin gerekli olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	41931384-120[52-2015-24]-31
Tarih	09.05.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

SAKARYA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 41931384-120[52-2015-24]-31

09/05/2016

Konu : Çiftçi Belgesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, vergi mükellefi olmayan çiftçilerin tarlasındaki kavak ağaçlarını dikili olarak satın aldığınızı, kavak ağaçlarının satın alınması esnasında kavak ağacı sahibi kişilerle sözleşme düzenleyerek müstahsil makbuzu imzalattığınızı, ayrıca kavak ağaçlarını satın aldığınız kişilerin kimlik fotokopisini ve muhtar ilmühaberini de sözleşmeyle birlikte dosyalayarak sakladığınızı belirtilerek, söz konusu işlemlerin geçerli olabilmesi için Gelir Vergisi Kanunu açısından ziraat odasının çiftçi belgesinin gerekli olup olmadığı konusunda Başkanlığımız görüşünün talep

edildiği anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 52 nci maddesinde, "*Zirai faaliyetten doğan kazanç zirai kazançtır. Zirai faaliyet; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılar ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade eder.*

...

Satışların dükkân ve mağaza açılarak yapılması halinde, mahsullerin dükkân ve mağazaya gelinceye kadar geçirdikleri safhalar zirai faaliyet sahasında kalır. Çiftçiler tarafından doğrudan doğruya zirai faaliyetleri ile ilgili alım satım işlerinin tedviri için açılan yazıhaneler, faaliyetleri bu mevzuat münhasır kalmak şartıyla dükkân ve mağaza sayılmaz.

Yukarıda yazılı faaliyetlerin içinde yapıldığı işletmelere zirai işletme, bu işletmeleri işleten gerçek kişilere (Adi şirketler dâhil), vergiye tabi olsun veya olmasınlar çiftçi ve bu faaliyetler neticesinde istihsal olunan maddelere de mahsul denir." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında, çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançların, bu Kanunun 94 üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirileceği, ancak 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançlarının gerçek usulde tespit olunarak vergilendirileceği, kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerin bu kazançları için beyanname vermeyecekleri hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, yine aynı Kanunun 94 üncü maddesinde, kimlerin vergi tevkifatı yapmakla yükümlü oldukları sayılmış, (11) numaralı bendinde de, çiftçilerden satın alınan zirai ürünlerin alış bedeli üzerinden bu çiftçilerin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapılacağı hükme bağlanmıştır. Söz konusu tevkifat oranları Bakanlar Kurulunun 12/01/2009 tarih ve 2009/14592 sayılı Kararı ile 01/01/2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, hayvanlar ve bunların ürünleri ile kara ve su avcılığı ürünleri için

% 2, diğ er zirai ürünler için ise % 4, ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınan hayvan ve hayvansal ürünlerde % 1, diğ er zirai ürünlerde ise % 2 olarak belirlenmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde, "*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karş ılığ ında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya iş i yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.*" hükmü bulunmaktadır.

Kanunun 231 inci maddesinin 5 inci bendinde de; faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceğı, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayıldığı, 232 nci maddesinde ise, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftç iler, birinci ve ikinci sınıf tüccarlara, serbest meslek erbabına, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftç ilere ve vergiden muaf esnafa sattıkları emtia veya yaptıkları iş ler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetinde oldukları hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 235 inci maddesinde, "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftç iler gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftç ilerden satın aldıkları malların bedelini ödedikleri sırada iki nüsha makbuz tanzim etmeye ve bunlardan birini imzalayarak satıcı çiftçiye vermeye ve diğ erini ona imzalatarak almaya mecburdurlar. Mal tüccar veya çiftçi adına bir adamı veya mutavassıt tarafından alındığı takdirde makbuz bunlar tarafından tanzim ve imza olunur.*

Çiftç iden avans üzerine yapılan mubayaalarda, makbuz, malın teslimi sırasında verilir.

Müstahsil makbuzunun tüccar veya alıcı çiftçi nezdinde kalan nüshası fatura yerine geçer.

Müstahsil makbuzunda en az aşağıda yazılı bilgiler bulunur:

1. Makbuzun tarihi;

2. (2365 sayılı Kanunun 38'inci maddesiyle değişen bent)Malı satın alan tüccar veya çiftçinin soyadı, adı unvanı ve adresi;

3. Malı satan çiftçinin soyadı, adı ve ikametgahı adresi;

4. Satın alınan malın cinsi, miktarı ve bedeli;

Bu Maddede yazılı makbuzlar hiçbir resim ve harca tabi değildir.

(2365 sayılı Kanunun 38'inci maddesiyle eklenen fıkra) Müstahsil makbuzları seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir."

hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; tarlasındaki kavak ağaçlarını dikili olarak satın aldığınız çiftçinin anılan Kanunun 54 üncü maddesinde yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşmaması veya bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olmaması halinde, çiftçinin bu faaliyeti dolayısıyla mükellefiyet tesis ettirmesine ve beyanname vermesine gerek bulunmamaktadır.

Öte yandan, şirketinizce vergi mükellefi olmayan çiftçilerden kavak ağaçlarının satın alınması esnasında, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinin (b) alt bendi uyarınca gelir vergisi tevkifatı yapılması ve çiftçi adına firmanızca müstahsil makbuzu düzenlenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan söz konusu Kanunda, müstahsil makbuzunun geçerli bir belge olarak kabul edilebilmesi için Ziraat Odasından Çiftçi Belgesi alınması gerektiğine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

